Należytość pocztowa opłacona ryczałtowo.

Nr. 1. Kraków, dnia 12. kwietnia 1922 r. Rok VI.

IZBA HANDLOWA I PRZEMYSŁOWA W KRAKOWIE

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

TYGODNIK INFORMACYJNY

POŚWIĘCONY SPRAWOM HANDLOWYM, PRZEMYSŁOWYM I GOSPODARCZYM.

Prenumerata wynosi w Krakowie i na prowincji:

Całorocznie	Mp. 2.400·—
Półrocznie	„ 1.500·—
Kwartalnie	„ 800·—

Ogłoszenia:

Cała stronica	Mp. 16.000·—
Pół stronicy	„ 8.000·—
Ćwierć stronicy	„ 4.500·—
1/8 stronicy	„ 3.000·—
Za 1 wiersz nonpareilowy	„ 80·—

Numer pojedynczy kosztuje 50 Mp.

Nakład i własność Izby Handl. i Przem. w Krakowie. — Redaktor odpowiedzialny: *Dr Rudolf Beres.*

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie podejmuje z dzisiejszym numerem przerwane w lipcu 1921 r. wydawnictwo „Wiadomości Gospodarczych“ jako organu informacyjnego dla kół kupieckich i przemysłowych okręgu.

„Wiadomości Gospodarcze“ pojawiać się będą z reguły w tygodniowych odstępach czasu i przynosić będą rozproszone w dziennikach i obwieszczeniach urzędowych rozporządzenia i ogłoszenia treści gospodarczej.

Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia Izby handlowej i przemysłowej

z dnia 7 kwietnia 1922 roku.

Plenarne posiedzenie odbyło się pod przewodnictwem prezydenta Izby Tadeusza Epsteina przy współudziale Komisarza Rządowego Radcy Nam. Nowickiego, reprezentantów Dyrekcji poczt i telegrafów starszego radcy Gostwickiego i radcy Kolinka, oraz reprezentanta Dyrekcji Kolei państwowych radcy Kubiczka.

Imieniem biura: Sekretarz Dr Bruno Josefert, Sekretarz Dr Rudolf Beres, Wicesekretarz Henryk Maiss, Inspektor Józef Bund.

Prez. Epstein otwiera posiedzenie i poświęca wspomnienie pośmiertne bł. p. Zygmuntowi Rosenzweigowi, który przez 12 lat zasiadał w gronie członków Izby, a którego pamięć uczcili obecni przez powstanie.

Do Izby wpłynął z Ministerstwa Przemysłu i Handlu projekt ustawy o Izbach przemysłowo-handlowych. Projekt ten otrzymany w ostatnich dniach został powielony i będzie rozdany względnie przesłany wszystkim członkom. Prezydjum po świętach zamierza zwołać szereg posiedzeń dla zastanowienia się nad tym projektem i wydania opinji, dla której Ministerstwo określiło termin do końca b. m. Sprawa ta jest nadzwyczaj ważna, gdyż od przepisów o składzie Izby zależeć będzie odpowiednia reprezentacja przemysłu, handlu i rękodzieła.

Na ostatniem posiedzeniu Komisji połączonych sekcyj upoważniono prezydjum do powołania w porozumieniu z seniorami Izby 14-tu nowych członków-doradców. Obecnie prezydent prosi o upoważnienie do powołania nie 14-tu, lecz 18-tu członków, albowiem zgłosiło się do Izby parę zrzeszeń, które winny być uwzględnione.

Od ostatniego posiedzenia plenarnego wydała Izba znaną ogólnie opinję o projekcie ustawy przemysłowej. Losy tej ustawy ostatecznie nie zostały rozstrzygnięte. Kongresówka w zupełności, Poznańskie w wielkiej części stanowisko nasze zwalczają. Kongresówka żąda zupełnej wolności w przemyśle i rękodziele, Poznańskie idzie drogą pośrednią i żąda ustawy wedle wzoru dotychczas tam obowiązującej ustawy niemieckiej. My stoimy na stanowisku bezwarunkowego dowodu uzdolnienia. Uzdolnienie specjalne w rękodziele i handlu może być także wykazane nauką szkolną. Mowca wątpi, czy stanowisko zajęte przez Izbę zdoła przeforsować, ponieważ nacisk Warszawy jest bardzo silny. W sprawie tej miała być początkowo zwołana przez Sejm ankieta, której to myśli później zaniechano. Prezydentowi udało się nakłonić wicemin. Strassburgera do zwołania ankiety ze strony Ministerstwa

także przy uwzględnieniu czynników sejmowych. Może ankieta ta znajdzie jakieś inne lepsze wyjście, niż dotychczas.

Ważną sprawą, która zajmowała parę razy prezydjum Izby, jest sprawa uregulowania wywozu jaj. Izba stała długi czas na stanowisku bezwzględnego zakazu wywozu jaj ze względu na konsumcję wewnętrzną. Jednak sfery rolnicze przeforsowały zmianę, tak, że obecnie rząd zezwolił już w kwietniu na wywóz 100 wagonów jaj. Jak sprawa ta będzie dalej uregulowaną — niewiadomo, gdyż rząd czyni próby, aby zapobiedz szmuglowi środków spożywczych zagranicę. Musimy dalej żądać, aby o ile wywóz jaj będzie dozwolony, to aby z zezwoleń wywozu korzystały nie tylko pewne uprzywilejowane towarzystwa lub osoby, lecz aby w nim mieli także udział legitymowani kupcy, którzy jeszcze przed wojną tym eksportem się trudnili. Powinna być zachowana zasada: równe prawa dla wszystkich przy równych obowiązkach.

Starania Izby oraz innych organizacyj gospodarczych kraju o otwarcie ruchu paczkowego z zagranicą zostały wreszcie uwieńczone powodzeniem. Obecnie dopuszczonym został ruch pakietowy z większością państw zagranicznych. Izba zwróciła uwagę Ministerstwu, iż koniecznem uzupełnieniem komunikacji pakietowej będzie otwarcie ruchu z państwem niemieckiem, która to luka daje się żywo odczuwać w życiu gospodarczem. O zapełnieniu tej luki będzie można jednak dopiero wtedy mówić, kiedy Śląsk będzie już w naszem posiadaniu.

Wskutek interwencji Izby Ministerstwo przemysłu i handlu nadsyła Izbie regularnie raporty konsulatów polskich zagranicą, które zawierają bardzo wiele cennego materjału informacyjnego o stosunkach zagranicznych. Raporty te podaje Izba do wiadomości zainteresowanych organizacyj kupieckich i przemysłowych.

Organizacji Targu Poznańskiego przyszła Izba z pomocą przez użyczenie dla reprezentacji pomieszczenia. Niestety rezultatów większych reprezentacja nie osiągnęła, Małopolska nie wzięła bowiem żywszego udziału w tegorocznym Targu Poznańskim.

Ministerstwo przemysłu i handlu zatwierdziło statut Giełdy Płodów Rolniczych w Krakowie, która dotychczas miała tylko prowizoryczny statut Giełda ta, o ile tylko znajdzie się odpowiednia ilość członków mających prawo uczestniczenia w zebraniach giełdowych, zostanie w krótkim czasie wprowadzoną w życie.

W sprawie wprowadzenia ulepszeń komunikacyjnych z Górnym Śląskiem wzięła Izba udział w dwóch naradach. Usiłowania nasze zostały uwieńczone pewnym rezultatem. Szczegóły poda przy sprawozdaniu kolejowem p. insp. Bund.

W sprawach pocztowych interweniowała Izba kikakrotnie tak co do ruchu wewnętrznego, jak i zagranicznego, na piśmie z rezultatem bardzo dodatnim, faktycznie zaś z rezultatem ujemnym. Dyrekcja poczt nie może bowiem dojść do tej sprawności, jaką wykazywała przed wojną.

W sprawie paszportów zagranicznych otrzymała Izba wyjaśnienie z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które nas jednak nie zadawala i wnieśliśmy właśnie przedstawienie, w którem żądamy, aby dla kupców wydawane były paszporty z ważnością do jednego roku bez potrzeby wizowania przy każdym wyjeździe.

Łącznie ze Stowarzyszeniem kupców polskich w Warszawie czynną była Izba w sprawie zapewnienia kupcom małopolskim udziału w organizacji Zrzeszenia dla handlu ze Wschodem. Generalny sekretarz Stowarzyszenia kupców polskich p. Schmidt, który udzielał informacji w tej sprawie w biurze Izby, był z rezultatów dość zadowolony, gdyż cały szereg firm i osobistości z Małopolski zgłosił udział w tem przedsięwzięciu.

Przy Ministerstwie Kolei Państwowych utworzonem zostało Centralne Biuro zakupu. Prezydjum Izby zabiegało o odstąpienie od tego zamiaru i postarało się, że Izby lwowska i bielska przyłączyły się do żądania decentralizacji dostaw. Sprawa ta została załatwiona odmownie o tyle, iż Biuro zakupu załatwiać będzie dostawy masowe roczne, na podstawie ogłaszanych ofert. Na Państwowej Radzie kolejowej zajmie jednak prez. Epstein stanowisko, aby przetargi odbywały się w dyrekcjach kolejowych, które lepiej znają dostawców, niż centralne biuro zakupów.

Związek Ziemian zwrócił sią do Izby o wyrażenie opinji w sprawie utworzenia oddziału Pocztowej Kasy Oszczędności we Lwowie. Izba stojąc na stanowisku, iż Lwów jest ośrodkiem handlu, Kraków zaś centrem przemysłu dawnej Małopolski zachodniej, a wkrótce stanie się także centrem dla przemysłu górnośląskiego, wyraziła zdanie, iż w Krakowie jest miejsce na oddział Pocztowej Kasy Oszczędności. We Lwowie może być drugi oddział, ale z równą energją i siłą musimy żądać takiego oddziału w Krakowie.

Na ostatniem posiedzeniu komisji połączonych sekcyj uchwalono wznowić wydawnictwo „Wiadomości gospodarczych“ na wniosek r. Anczyca. Izba wydawała „Wiadomości gospodarcze“ przez przeciąg 5 lat i zastanowiła wydawnictwo w lipcu 1921 z powodu wysokich kosztów, sądząc również, że organ ten był wówczas zbyteczny. Praktyka okazała, że wydawnictwo to jest obecnie koniecznem i dlatego na wniosek p. r. Anczyca uchwalono wstawić odpowiednią kwotę do budżetu Izby na r. 1922. Izba odejdzie tym razem od formy bezpłatności i pobierać będzie prenumeratę oraz zwrot kosztów wysyłki. Na wniosek p. r. Nitscha uchwalono przyjmowanie ogłoszeń wyłącznie kupieckich i przemysłowych na pokrycie kosztów wydawnictwa.

Sprawozdanie prezydjum przyjęto do wiadomości.

Projekt budżetu referuje Dr Josefert.

Wedle projektu przedstawia sie budżet na rok 1922 następująco:

Wydatki preliminowane wynoszą 37,310.793 marek pol., dochody dochodzą do tej samej wysokości.

Projekt budżetu wykazuje w wydatkach następujące pozycje:

Tytuł I. obejmujący płace etatowe urzędników i sług Izby, wynosi 4.704.000 Mkp. W grono urzędników Izby przyjęto w charakterze wicesekretarza p. Władysława Gaertnera, natomiast ubyła urzędniczka Marja Ćmikiewiczówna.

Tytuł II. różne wydatki osob. 6,915.800 Mkp.

Tytuł III. koszta lokalu 5.050.000 Mkp.

Tytuł IV. wydatki biurowe 2,325.000 Mkp.

Tytuł V. koszta podróży i djety 1.500.000 Mkp.

Tytuł VI. subwencje, stypendja i zapomogi 1.600.000 Mkp.

Tytuł VII. inne wydatki 8,051.171 Mkp.

Wydatki zwyczajne wynoszą zatem 30,145.971 Mkp., nadzwyczajne 7.164.822 Mkp., czyli razem zestawienie rozchodów wynosi 37.310.793 Mkp.

Na pokrycie tych wydatków preliminowano dochody w tej samej wysokości. Główną pozycję dochodów stanowi udział w 25% dodatku do zasadniczego podatku przemysłowego na rzecz Izb handlowych, szkół i innych związków niepaństwowych. Dotychczas utrzymywała się Izba z dochodów, jakie przynosił 40%-owy dodatek do państwowego podatku zarobkowego. Obecnie jednak wobec zmiany ustawy podatkowej korzystać będzie Izba z dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego, który wedle ustawy nie może przekraczać 25% zasadniczego podatku przemysłowego. Wedle obliczeń Ministerstwa Skarbu pobór zasadniczego podatku przemysłowego winien przynieść w Małopolsce dochód w wysokości 800 miljonów Mkp.: z tego przypada na okręg krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej 280 miljonów Mkp. W tej ostatniej kwocie mieszczą się jednak również kwoty podatkowe od zajęć przemysłowych lekarzy, adwokatów i innych wolnych zawodów, które nie opłacają dodatku na rzecz Izb handlowych. O te kwoty podatkowe zmniejszy się kwota wpływów, mająca stanowić podstawe do obliczenia dodatku na rzecz naszej Izby. Postępując z wymaganą ostrożnością, możemy preliminować dochód z poboru zasadniczego podatku przemysłowego, przypadający na okręg krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej maksymalnie na 200 miljonów, tak, że w tym wypadku należałoby się domagać 18%-owego dodatku, który w takim wypadku wynosiłby 36 miljonów Mkp.

Ponieważ dla utrzymania równowagi budżetowej potrzebna jest wedle preliminarza kwota okrągło 37 miljonów, nie licząc rezerwy na ewentualne nieprzewidziane wydatki, przeto okazuje się konieczność żądania dodatku w proponowanej wysokości.

Imieniem Komisji budżetowej przedkłada dalej referent następujące wnioski:

1) Izba zatwierdza preliminarz budżetu na rok 1922 wedle przedłożenia.

2) Na pokrycie wydatków, objętych preliminarzem, uchwala Izba domagać się dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego w wysokości 18%.

3) Izba uchwala, że dla wymiaru poborów emerytalnych urzędników i sług Izby obowiązują przepisy izbowej ustawy emerytalnej, względnie przepisy ustawy emerytalnej funkcjonarjuszy państwowych z dnia 28 lipca 1921, o ile przepisy tej ostatniej ustawy zawierają korzystniejszą podstawę dla wymiaru uposażenia emerytalnego.

W dyskusji nad budżetem zabierali głos pp.: Adelmann, Gorecki, Peroś, Nowakowski, Kosobudzki i Schiller.

R. Adelmann porusza sprawę uzupełniających szkół handlowych i przedstawia wniosek, aby wstawić do budżetu odpowiednią kwotę na uruchomienie uzupełniającej szkoły handlowej przy Akademji Handlowej.

R. Nowakowski zwraca uwagę na utworzoną staraniem prywatnych osób bursę dla młodzieży rękodzielniczej w Jaśle i uprasza prezydjum o subwencjonowanie owej bursy.

Dr Josefert wyjaśnia, że preliminowana w roku 1921 na stypendja i subwencje kwota 22.540 Mkp. została w roku 1922 podwyższona do kwoty 450.000, w której to sumie mieści się kwota 100.000 Mkp. na nagrody pilności dla uczniów uzupełniających szkół przemysłowych w Krakowie wedle wniosku p. r. Kosobudzkiego.

Akademja handlowa jest przez Izbę subwencjonowaną, a w roku bieżącym będzie wysokość tej subwencji znacznie podwyższona.

Prez. Epstein zauważa, że życzeniu p. r. Adelmanna chętnie zadość uczyni i jedyne wyjście widzi we wstawieniu kredytu ramowego na naukę handlową. Mowca nie sądzi jednak, aby Izba była obowiązaną do utrzymywania takich szkół, lecz leży to w obowiązku gmin, a subwencje Izby powinny być tylko pewną zachętą w takich wypadkach.

Prez. Epstein poddaje pod głosowanie najpierw wniosek na podwyższenie tytułu VI. do kwoty 1,600.000 Mkp., następnie wniosek r. Adelmanna w sprawie szkół handlowych.

Oba wnioski przyjęto.

Projekt budżetu przyjęto do zatwierdzającej wiadomości z poprawką w tytule VI.

Następnie składa p. r. Anczyc sprawozdanie z posiedzenia krakowskiej Dyrekcyjnej Rady Kolejowej z dnia 14 marca b. r., na którem wybrano jednogłośnie delegatem do Państwowej Rady Kolejowej p. Jana bar. Götza-Okocimskiego, jego zastępcą Dra Albina Jurę.

Na wniosek prez. Epsteina utworzono w łonie Rady trzy komisje, a mianowicie: 1) ogólną (dla spraw budowlanych), 2) taryfową i 3) rozkładów jazdy.

Z ważniejszych wniosków, które w dyskusji znalazły swój wyraz, były następujące: bezpośrednie połączenie Krakowa z Łodzią, zmiana ogłoszonych już w dziennikach wiedeńskich po-

łączeń między Krakowem a Wiedniem, przedłużenie biegu pociągu Tarnów—Nowy Sącz do Krynicy, połączenia z Górnym Śląskiem (budowa drugiego toru ze Szczakowej do Mysłowic), wreszcie interpelacja w sprawie Towarzystwa „Przewóz“, które przymusowo dostarcza odbiorcom przesyłki z dworca do domu, w której to sprawie wyjaśniono, że według regulaminu kolejowego utworzenie takiego towarzystwa leży w kompetencji każdej dyrekcji, jednakowoż każda strona, która sobie tego nie życzy, może złożyć deklarację na piśmie, że zrzeka się korzystania z usług tego towarzystwa i przesyłkę sam odbierze.

Prez. Epstein interpelował dalej w sprawie utworzenia wspólnej z Czechosłowacją rewizji w Dziedzicach przy pociągach do Wiednia i z powrotem.

W sprawie połączenia Krakowa z zagłębiem górnośląskiem wywiązała się dłuższa dyskusja, w której poruszono konieczność położenia drugiego toru między Krakowem a Mysłowicami i przedłużenia kolei lokalnej jaworznickiej przez Jaworzno—Dąbrowę do Mysłowic, jak również konieczność rozbudowy krakowskiego węzła kolejowego.

Również interpelował prez. Epstein w sprawie ograniczenia ruchu wagonów między Gdańskiem a Krakowem na niekorzyść dyrekcji małopolskich.

Następnie odczytuje sprawozdawca wnioski Komisji taryfowej, które brzmią:

1) aby Ministerstwo kolei żelaznych nie wprowadzało zasadniczych zmian taryf bez poprzedniego wysłuchania opinji dyrekcyjnych Rad kolejowych;

2) aby klasyfikację towarową taryfy ogólnej więcej wyspecjalizować i dostosować do systemów klasyfikacji towarowych państw zachodnich;

3) aby podwyżki taryf kolejowych w przyszłości nie były jednolite dla wszystkich towarów, lecz zróżniczkowane i dostosowane do poszczególnych artykułów i niższe przy dalszych odległościach taryfowych;

4) aby dążyć do lepszego wyszkolenia personalu w kolejowych agencjach celnych, a przez to zapobiec zbyt długiemu przetrzymywaniu przesyłek i gubieniu bolet;

5) aby zwrócić sie do Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu i wyjednać zniżkę taryfy celnej, która obecnie jest zbyt wygórowaną, nadto dążyć do zniesienia 10%-owej należytości za zwłokę, gdy towar w przeciągu 48 godzin nie jest oclony;

6) ażeby Dyrekcja kolei w Krakowie zbadała, gdzie leży przyczyna zbyt długiego czasu transportu przesyłek koleją i wydała odpowiednie zarządzenia;

7) ażeby zarząd kolejowy wprowadził w odpowiedniej chwili, gdy kontrola będzie należycie zorganizowana, powrotne bilety kolejowe;

8) ażeby pouczyć personal rewizyjny, jakie opłaty należy pobierać za bilety kombinowane.

Jako wniosek Komisji ogólnej przedstawiono dalej konieczność rozbudowy krakowskiego węzła kolejowego i potrzebę budowy drugiego toru na linji Szczakowa-Mysłowice i Szczakowa-Granica ze względu na wzmożony ruch transportowy węgla i żelaza w jednym, zaś środków żywności w drugim kierunku. Uznano również konieczność natychmiastowego wybudowania dworca rozdzielczego na szlaku Dziedzice—Chybi, możliwie w samem Chybiu przy połączeniu ze stacją Pawłowice na Górnym Śląsku a przez Skoczów—Ustroń z Milówką.

Dr. Merz przedstawił imieniem Rady kolejowej Dyrekcji krakowskiej prośbę do Prezesa Dyrekcji, by zechciał wpłynąć na skrupulatne badanie aktów i sprawiedliwe załatwianie reklamacji z powodu zaginięcia względnie zepsucia towaru. Drugi wniosek Dr. Merza uznaje konieczną potrzebę publikacji perjodycznej, obejmującej przepisy prawne, odnoszące się do spraw taryfowych i przewozowych dla Polski i państw ościennych i zwraca się do Ministerstwa Kolei z prośbą o podjęcie wydawnictwa „Dziennika Rozporządzeń Kolejowych“.

W dyskusji poruszono sprawę rewizji taryf kolejowych oraz sprawę włączenia Krakowa do bezpośrednich pociągów z Zachodu do Warszawy.

R. Wachtel zauważa, iż p. r. Anczyc wspomniał w swem sprawozdaniu żądanie, aby organa celne były lepiej wyszkolone. W związku z tą sprawą porusza mówca kwestję clenia, mianowicie w ruchu międzynarodowym nie może nikt odbierać przesyłki do oclenia, póki ta nie dojdzie do miejsca przeznaczenia.

Gremjum spedytorów odniosło się w tej sprawie do Ministerstwa Kolei Żelaznych z prośbą, aby Ministerstwo wprowadziło do odnośnego artykułu § 65 ust. 4 postanowienie dodatkowe, uprawniające nadawcę do asystowania przy załatwianiu czynności celnych względnie do załatwiania samemu tychże czynności. Agencje cłowe liczą od cła 5%, co jest tak wysoką opłatą, że każdy będzie się starał od tego uchylić. Mowca prosi Izbę, aby zechciała poprzeć ten wniosek na Państwowej Radzie Kolejowej.

Wicepr. Peroś stawia wniosek na spieszne wydobycie z archiwum austrjackiego planów dla kolei Dębica—Jasło—Konieczna.

Oba powyższe wnioski przyjęto.

Następnie referent kol. Izby p. insp. Bund zdał sprawę przez odczytanie ważniejszych połączeń kolejowych z nowego rozkładu jazdy, mającego obowiązywać od czerwca br. z godzinami przyjazdu i odjazdu z głównych stacyj.

Sprawa połączenia z Katowicami nie jest jeszcze ściśle uregulowaną, lecz rozkład katowicki jest tak skonstruowany, aby wszystkie połączenia były możliwe, a ponieważ są pociągi do granicznych stacyj, to te połączenia z naszej strony będą dalej prowadzone względnie będą dorobione do tych pociągów warszawskich, które już teraz są w rozkładzie jazdy od 1 czerwca ustalone.

Sprawozdanie insp. Bunda przyjęto do wiadomości.

Następnie odczytuje prez. Epstein pismo Ministerstwa Skarbu, Departam. Ceł w Warszawie z dnia 3. kwietnia br. jako odpowiedź na przedstawienie Izby z 20 marca w sprawie 10% opłaty manipulacyjnej, ustanowionej dla towarów niezadeklarowanych we właściwym terminie lub zadeklarowanych w sposób niezupełny — Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że powyższa opłata nie może być uznaną przy niewysokich cłach i obecnych warunkach gospodarczych kraju za wygórowaną, wobec czego opłata ta musi być na razie i nadal pozostawioną. Zresztą — zdaniem Ministerstwa — importer jest w możności uwolnienia się od tej opłaty, jeżeli tylko dostosuje się do postanowień rozporządzenia z dnia 13. grudnia 1920 o postępowaniu celnem (termin oclenia do 48 godzin).

Zdaniem prez. Epsteina ustanowienie tej opłaty nie jest niczem innem, jak pośredniem podwyższeniem ceł i na razie nie można przeciw temu w krótkim czasie protestować.

W sprawie tej wywiązuje się dyskusja, w której zabierają głos pp. r. Wachtel, r. Gross, r. Adelmann i r. Porębski, zgodnie protestujący przeciw nałożeniu nowych ciężarów w formie 10% opłaty manipulacyjnej, które odbiją się tylko na konsumentach i spowodują wzrost drożyzny, zamiast upragnionego przez wszystkich potanienia towarów. Mowcy proszą o przedstawienie w Ministerstwie Skarbu bez względu na termin, iż tego rodzaju nakładanie opłat utrudnia tylko jeszcze bardziej stosunki gospodarcze.

Prez. Epstein godzi się na podjęcie gremjalnej akcji z innymi Izbami w tej sprawie.

R. Adelmann podnosi sprawę zmiany ustawy o ochronie lokatorów. Odnośnie do lokali sklepowych zamierzone jest podwyższenie 30-krotne czynszów najmu. Byłoby wskazanem, aby Izba interwenjowała w tej sprawie, nim odnośna ustawa przejdzie przez Sejm.

Sprawa zamykania sklepów o godzinie 7-mej wieczorem była już w Izbie podniesiona i odpowiednie przdstawienie skierowano do Prezydjum miasta, ale nie zostało ono dotychczas załatwione i prawdopodobnie na najbliższych posiedzeniach Rady miejskiej załatwionem nie będzie, ponieważ sprawa ta musi przejść przez Sekcję ekonomiczną, co się jeszcze dotychczas nie stało. Jeżeli sprawy tej w maju się nie załatwi, przestanie być aktualną, bo chodzi tylko o sezon wiosenny i letni. Mowca prosi o interwencję dla przyśpieszenia załatwienia tej sprawy.

Mowca podnosi dalej zastosowanie ustawy o ubezpieczeniu robotników od wypadku w odniesieniu do handlu, czemu należy się absolutnie sprzeciwić, nałożenie bowiem takich nowych ciężarów na handel, spowodowałoby trudności, którychby nie mógł przetrzymać.

Prez. Epstein oznajmia, że urgens w sprawie zamykania sklepów o godz. 7-mej wieczorem będzie niezwłocznie wysłany do Prezydjum miasta.

Co się tyczy czynszów otwiera prez. dyskusję, w której prosi o postawienie odpowiednich wniosków, które będą zakomunikowane komisji prawniczej Sejmu.

Co się tyczy zakładu ubezpieczenia od wypadków odniosła się Izba do Ministerstwa Opieki społecznej z żądaniem wysłuchania, jednak do tej chwili nie otrzymała odpowiedzi.

R. dr. Merz zgłasza nagły wniosek, aby ze względu na szczupły komplet nie dyskutowano dzisiaj nad sprawą czynszów sklepowych, lecz w możliwie najkrótszym czasie zwołano osobne posiedzenie plenarne, któreby tę sprawę wszechstronnie oświetliło względnie może komisja połączonych sekcji zajęłaby się tą sprawą.

Prez. Peroś popiera wniosek p. r. Merza z zaznaczeniem pilności sprawy i konieczności zwołania posiedzenia w jak najkrótszym czasie.

Prez. Epstein przypomina, iż w sprawozdaniu przyjętem przez Izbę zaznaczył, że ochrona lokatorów musi być bezwarunkowo utrzymana. Co do wysokości czynszów możemy się zgodzić na dobrowolne umowy lokatorów z właścicielami, a na wypadek niedojścia do skutku takiej umowy miałby sąd względnie komisja rozjemcza rozstrzygać. Tak przedstawiała się sprawa do stycznia i dotychczas nie została jeszcze przez Sejm załatwiona.

Prez. Epstein prosi pełną Izbę o upoważnienie prezydjum do załatwienia tej sprawy i zwołania osobnego posiedzenia.

R. Porębski zgłosił wniosek o zniesienie ograniczeń kredytowych dla kupiectwa w P. K. K. P.

Prez. Epstein zawiadamia, iż sprawa kredytów ulgowych dla handlu była już dwukrotnie przedmiotem interwencji Izby, również na posiedzeniu Rady przemysłowej zabierał prezydent głos w tej sprawie. Główne trudności wychodzą ze strony Komisji sejmowej, która żąda wydawania opinji ze strony zrzeszeń, czy proszące o kredyt przedsiębiorstwo jest rzeczywiście w ruchu. Kwota 300 miljonów Mk. kredytu została już rozdzielona i miała być podwyższona do miljarda, przyczem korzystać miano z kasy P. K. O. W sprawie tej odbywają się ciągle konferencje, które jednak dotychczas nie doprowadziły do rezultatu. W czasie bytności w Warszawie poinformuje się prez. Epstein o biegu tej sprawy i poinformuje interpelującego w drodze pisemnej.

Trudniejszem jest poparcie handlu przy kredytach ulgowych, gdyż o ile przemysłowcowi można dać na zastaw surowca względnie towaru, kupcowi nie można zabrać towaru, którym operuje. O ile będzie można, sprawa ta będzie poparta, nie rokuje jednak nadziei dobrych rezultatów.

W sprawie kredytów wekslowych w P. K. K. P. wniesie prez. Epstein odpowiednie przedstawienie na najbliższem posiedzeniu Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów w Warszawie, gdyż tego rodzaju po-

stępowanie jak dotychczas, jest tylko protegowaniem jednego działu ekonomicznego na niekorzvść innych.

Wkońcu rozwinęła się dyskusja nad niedomaganiem ruchu pocztowego i telegraficznego (radca Bincer, wiceprez. Peroś, radca Adelmann).

Przedstawiciel Dyrekcji Poczt i Telegrafów r. Kolinek wyjaśnia powody niedomagań pocztowych tak w Krakowie, jak i na prowincji, w szczególności w letniskach, w których brak pomieszczenia dla personalu dodatkowego powoduje przeciążenie stałego personalu pocztowego.

Prezydent Epstein wytknął braki przy doręczaniu poczty listowej w Krakowie i na prowincji, domagając się energicznej poprawy tych stosunków.

Na tem posiedzenie zakończono o godz. $8^1/_2$ wieczorem.

Wywóz.

Wywóz jaj.

Na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 79) Główny Urząd Przywozu i Wywozu podaje do wiadomości, iż dla wywozu jaj dla celów handlowych w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 1922 r. obowiązywać będą następujące warunki:

a) Kontyngent wywozowy.

Kontyngent wywozowy w czasie od 1 kwietnia do 30 czerwca 1922 r. określa się na 500 wagonów, który to kontyngent podzielony będzie na poszczególne miesiące w następujący sposób:

Kwiecień . . . 100 wagonów,
Maj . . . . . 200 wagonów,
Czerwiec . . . 200 wagonów.

b) Firmy eksportowe.

Ubiegać się mogą o pozwolenia na wywóz jaj na poczet powyższych kontyngentów jedynie firmy uprawnione do handlu jajami (patent I. kategorji, karta przemysłowa na hurtowny handel), przyczem pierwszeństwo przysługuje takim firmom fachowym, które mogą udowodnić poświadczeniami wojewódzkich władz administracyjnych, iż posiadają w kraju odpowiednie urządzenia dla zbiórki, prześwietlania, sortowania, przechowywania i konserwacji jaj.

Poświadczenia te wydaje dla okręgu Województwa krakowskiego, wydział przemysłowy Województwa, ul. Zacisze 5, II. p., po przedstawieniu dokumentów, udowadniających uprawnienie przemysłowe petenta.

Świadectwa te są bezpłatne, strony pokrywają jednak ewentualne koszta dochodzeń komisyjnych.

Okres ważności świadectw wynosi 6 miesięcy.

c) Wnoszenie podań.

Podania o pozwolenie na wywóz jaj należy wnosić do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu w Warszawie, Senatorska 42, nie później, jak na 7 dni przed datą rozpoczęcia danego czasokresu, na poczet którego to kontyngentu odnośna partja jaj ma być wywieziona.

Podania na kontyngent pierwszy mogą być wnoszone do 25 marca b. r. włącznie. Do ubiegania się o otrzymanie pozwolenia należy dołączyć dowody wskazane w punkcie b). Można się ubiegać jedynie o pozwolenie na wywóz na poczet kontyngentu najbliższego miesiąca; podania o pozwolenie na poczet kontygentów późniejszych czasokresów, nie uwzględnia się.

d) Czasokres ważności pozwoleń wywozowych.

Pozwolenia wywozowe ważne są tylko w przeciągu czasokresów na poczet kontyngentu, na który zostały wydane i mogą być prolongowane jedynie wtedy, jeśli eksporter może udowodnić, że z powodów od niego niezależnych wysyłka nie mogła nastąpić w czasokresie ich ważności.

Firmy, które otrzymały pozwolenia na wywóz jaj na poczet kontyngentu jednego czasokresu, nie mogą otrzymać pozwoleń na poczet kontyngentów późniejszych czasokresów, jeśli nie są w stanie udowodnić, że otrzymane poprzednio pozwolenie zostało przez nie całkowicie wykorzystane.

e) Opłaty wywozowe.

Oprócz przepisanych opłat manipulacyjnych eksporterzy jaj zobowiązani będą uiszczać na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu na zasadzie art. 18 ust. z 15 lipca 1921 Dz. Ust. Nr. 79, poz. 527, opłatę wywozową, wysokość której, w zależności od przeciętnej ceny jaj na rynku warszawskim w miesiącu bezpośrednio poprzedzającym miesiąc, na poczet którego kontyngentu wywóz następuje, ogłoszona będzie przed 1 każdego miesiąca.

Jako opłatę wywozową na miesiąc kwiecień ustalono kwotę 10 mk. od sztuki.

Od opłat wywozowych wolne są jaja, wywożone dla dokonania tranzakcyj wyrównawczych z państwami zagranicznemi.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 30-go marca b. r. postanowiła zakazać wywozu jaj, oprócz przyznanego już na wywóz w kwietniu kontyngentu w wysokości 100 wagonów, zorganizować objazdowe komisje rewizyjne dla skontrolowania, jak zarządzenia te będą na granicy wykonywane, wezwać Ministra Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych do przedłużenia w ciągu dwóch tygodni danych co do zarządzeń przeciw winnym uprawiania lichwy żywnościowej, oraz Ministra Spraw Wewnętrznych, aby zwrócił się do władz samorządowych z poleceniem przestrzegania uchwał komisji cen.

Na miesiąc kwiecień otrzymały w Małopolsce zezwolenia na wywóz jaj, następujące firmy i organizacje:

1) Freiman Bernard, Podwołoczyska — 1 wagon.
2) Rosen i Feit, Strzyżów — 1 wagon.
3) Wschodnio-Małopolski Związek Jajczarski, Lwów — 5 wagonów.
4) Syndykat Zakupu i Zbytu Jaj, Tarnów — 4 wagony.
5) Import i Eksport Jaj, Roman Strowski i Ska, Lwów — 2 wagony.
6) Związek Handlarzy Jaj, Kraków — 5 wagonów.
7) Eggs, Czortków — 3 wagony.
8) Lion Emanuel, Rzeszów — 1 wagon.
9) Korzennik Chiel, Jasło — 1 wagon.
10) Polska Spółka Jajczarska, Kraków — 7 wagonów.
11) Związek Jajczarzy na Wschodnią Galicję, Stanisławów — 1 wagon.
12) „Jajo“, Kraków — 12 wagonów.
13) Centrala Agentur Handlowych na Wschodzie, Lwów — 1 wagon.
14) Huculszczyzna, Kołomyja — 1 wagon.
15) Izaak Schiff, Strzyżów — 1 wagon.
16) Sobel i Margulies, Jarosław — 2 wagony.
17) Durst i Rubin, Tarnów — 2 wagony.
18) W. Węgrzynowski, Lwów — 1 wagon.
19) Konsum Inwalidów, Cieszyn — 1 wagon.

Sprawy celne.

Utworzenie Inspektoratu ceł na obszar wolnego miasta Gdańska.

W celu wykonania zadań administracyjnych i praw przysługujących Państwu Polskiemu według postanowień art. 14 konwencji polsko-gdańskiej zawartej w Paryżu dnia 9 listopada 1920 r. oraz części VI umowy zawartej dnia 24 października 1921 r. między Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem w celu wykonania i uzupełnienia polsko-gdańskiej konwencji z dnia 9 listopada 1920 utworzono rozp. min. z 9 stycznia b. r. (Dz. u. Nr. 18) Inspektorat Ceł na obszar Wolnego Miasta Gdańska z siedzibą w Gdańsku.

Wysokość dopłaty do cła (agio) obowiązująca w Niemczech przy płaceniu ceł pieniędzmi papierowemi.

Wysokość dopłaty do cła (agio), obowiązującej w Niemczech przy płaceniu ceł pieniędzmi papierowymi, która od 23 listopada 1921 r. wynosiła 3.900%, została obecnie od dnia 1 marca 1922 r. podwyższona do 4.400%.

Ustawa o płaceniu ceł w złocie została w Niemczech wydana dnia 21 lipca 1919 r., następnie z powodu sprzeciwu państw sprzymierzonych, chwilowo zniesiona, a od dnia 1 lutego 1920 r. obowiązuje na nowo.

Wniosek Izby w sprawie zniesienia 10%-ej opłaty manipulacyjnej od cła.

Rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 6 lutego 1922 Dz. u. L. 130 ustaloną została w artykule IV. dodatkowa opłata manipulacyjna w wysokości 10% od przypadającego cła łącznie z agiem dla przesyłek zagranicznych, zawierających towary niezareklamowane we właściwym terminie lub też zareklamowane w sposób niezupełny.

Świat kupiecki i przemysłowy uważa wymiar tej opłaty dodatkowej za wygórowany i krzywdzący w obecnych warunkach licznych odbiorców przesyłek zagranicznych.

Jeżeli w stosunkach przedwojennych t. zw. 10% akcedencja mogła uchodzić za odpowiadającą wartości towarów i wysokości cła, to obecnie dodatkowo opłata manipulacyjna w wysokości 10% cła z agiem nadmiernie obciąży koła zainteresowane.

Przy bardzo wysokim poziomie należytości celnych oraz dopłat do cła stanowi 10%-wy dodatek kwoty niestosunkowo znaczne, podrażające dotkliwie wprowadzone z zagranicy towary.

Również wziąść należy pod rozwagę, iż zadeklarowanie towaru we właściwym terminie jest dzisiaj znacznie trudniejsze niż dawniej, tak iż spóźnienie w odprawie nie powinno pociągać za sobą tak wysokich opłat dodatkowych.

Wkońcu podnosi Izba handlowa i przemysłowa, iż wobec ogólnikowego brzmienia naszej taryfy celnej ścisłe deklarowanie towaru przywożonego wywoła niejednokrotnie trudności, co również wypada uwzględnić przy ustanawianiu opłat dodatkowych za niezupełną deklarację.

Opierając się na powyższych motywach postawiła Izba wniosek na odpowiednią redukcję dodatkowej opłaty manipulacyjnej po myśli art. IV, zacytowanego rozporządzenia i przystosowanie jej do poziomu obecnych opłat celnych oraz do warunków w jakich odprawa celna obecnie odbywać się musi.

W odpowiedzi na powyższy wniosek zawiadomiło Ministerstwo Skarbu Izbę, iż wobec niewysokich ceł i obecnych warunków gospodarczych kraju, 10%-owa opłata manipulacyjna, ustanowiona dla towarów niezadeklarowanych we właściwym terminie, lub zadeklarowanych w sposób niezupełny, nie może być uznaną za wygórowaną, wobec czego opłata ta musi być na razie i nadal pozostawioną.

Zresztą — zdaniem Ministerstwa — importer jest w możności uwolnienia się od tej opłaty, jeżeli tylko stosuje się do postanowień rozporządzenia o postępowaniu celnem.

Sprawy handlowe i przemysłowe.

Legalizacja narzędzi mierniczych.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie przypomina, iż w obrocie publicznym mogą być

używane tylko takie narzędzia miernicze, które zostały sprawdzone i ocechowane przez powołane władze państwowe.

W Krakowie uskutecznia legalizację narzędzi mierniczych miejscowy Urząd Miar, mieszczący się przy ul. Lubicz 40.

Legalizacja narzędzi mierniczych ważną jest na przeciąg okresu 3-letniego, po upływie którego uważa się ją za niebyłą.

Kupcy i przemysłowcy winni we własnym interesie postarać się o sprawdzenie i ocechowanie narzędzi mierniczych, gdyż w przeciwnym razie narażają się na dotkliwe kary.

Po myśli rozporządzenia z dnia 14 maja 1919, ogłoszonego w „Dzienniku Praw Państwa Polskiego“ Nr 57 z dnia 18 lipca 1919, winni przemysłowcy i kupcy, zajmujący się wyrobem, naprawą i sprzedażą narzędzi mierniczych, uzyskać z głównego Urzędu Miar w Warszawie osobne zezwolenie (koncesję) na wykonywanie danego przemysłu, a to za pośrednictwem miejscowego Urzędu Miar.

Statystyka stanu zatrudnienia w przemyśle.

W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 6 lutego 1922 r. („Monitor Polski“ Nr 64) obowiązane są wszystkie zajmujące się wytwarzaniem lub przetwarzaniem dóbr zakłady przemysłowe, tak państwowe, jak komunalne i prywatne, zatrudniające 20-tu robotników lub więcej, przesyłać do Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 32, co miesiąc sprawozdanie o stanie zatrudnienia, według wzoru przepisanego przez Główny Urząd Statystyczny. (Wzór ten jest do przejrzenia w biurze Izby handlowej i przemysłowej). Sprawozdanie za miesiąc sprawozdawczy należy wysyłać najpóźniej dnia 5 następnego miesiąca.

Na wypadek zawieszenia lub zaprzestania albo wznowienia produkcji zakłady wymienione mają obowiązek zawiadomić o tym fakcie w ciągu tygodnia z podaniem przyczyny Główny Urząd Statystyczny oraz właściwy Urząd wojewódzki.

Zakłady wymienione, nawet w razie czasowego zmniejszenia się liczby robotników poniżej 20, powinny nieprzerwanie nadsyłać zwykłe sprawozdania miesięczne.

Za regularne nadsyłanie przepisanych sprawozdań, oraz prawdziwość danych zawartych w sprawozdaniach odpowiedzialność ponoszą właściciele, względnie kierownicy zakładów przemysłowych.

Dla osób winnych wykroczenia przeciw powyższym przepisom przewidzianą jest kara grzywny względnie aresztu.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie z dniem 18 marca b. r.

Formowanie drożdży prasowanych krajowych i zagranicznych.

Rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 26 stycznia b. r. „Monitor Polski“ Nr 63, zmieniono względnie uzupełniono rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 31 maja 1921 w następujący sposób:

Drożdże prasowane po wyjściu z pod prasy powinny być odważone, a waga ich wciągnięta do książki obrachunkowej i następnie sformowane w cegiełki (płytki) 100-gramowe lub 500-gramowe. Nadwaga na wyschnięcie może wynosić 5% wagi dozwolonej normy wagowej. Drożdże zagraniczne wolno sprowadzać również tylko w cegiełkach wagi 100 i 500 gramów.

Cegiełki 500-gramowe można banderolować bądź pojedynczemi opaskami 500-gramowemi, bądź dwiema opaskami na krzyż — jedną 400- i jedną 100-gramową.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie dnia 1 marca 1922 r.

Nawiązanie stosunków handlowych z Ukrainą.

Wydział Konsularny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie zwrócił się do Zarządu charkowskiej giełdy towarowej z propozycją stworzenia na giełdzie specjalnego oddziału polskiego, kórego zadaniem byłoby zapoznawać członków giełdy z próbkami, katalogami i cenami towarów polskich. Myśl ta została gorliwie i chętnie podjęta przez zarząd giełdy. Oddano oddziałowi polskiemu do dyspozycji dużą witrynę w sali giełdowej, gdzie stale będą wystawiane próbki polskich towarów i podawane do wiadomości oferty polskie.

Wobec tego, że głównym organizatorem giełdy jest wszechukraiński związek kooperatyw „Wukopspiłka“, najruchliwsza i najpoważniejsza na Ukrainie instytucja handlowa, która poza tem posiada prawo importu z zagranicy, stały kontakt giełdy z naszymi kołami handlowo-przemysłowemi byłby bardzo pożądanym.

Polskie sfery kupieckie i przemysłowe winny popierać starania Wydziału Konsularnego celem stworzenia wszechstronnej i obfitej wystawy próbek polskiego przemysłu i nadsyłać oferty i katalogi.

Sprawy komunikacyjne i pocztowe.

Tranzyt polskich transportów kolejowych przez Czechosłowację.

Wedle informacji otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych czechosłowackie Ministerstwo Kolei zarządziło telegraficznie, aby przesyłki towarowe, stojące w Boguminie oraz wy-

słane z Polski do 19 stycznia b. r. zostały bezzwłocznie przez Bogumin odprawione, zaś odnośnie do przesyłek nadanych w Polsce po tym terminie ma, aż do dalszego zarządzenia, obowiązywać zakaz reekspedycji.

Przesyłki towarowe adresowane wprost na miejsce przeznaczenia, a więc do jednej z czechosłowackich, austrjackich, węgierskich i t. p. stacyj, z wyjątkiem stacyj niemieckich, są i będą odprawiane bez najmniejszych przeszkód przez Bogumin.

Zakaz ten dotyka w szczególności tych eksporterów derywatów naftowych, którzy w ostatnich czasach wysyłali towar do Niemiec przez Bogumin z zastosowaniem reekspedycji na tej stacji węzłowej. Czechosłowackie Ministerstwo Kolei wychodząc z założenia fiskalnego, że opłaty za przewóz na linji 15 km. z Bogumina do granicy niemieckiej, nie stoją w żadnym stosunku do kosztów trakcji i odprawy cystern w Boguminie, nie może pozwalać na przekazywanie przesyłek towarowych z Bogumina do Niemiec.

Wobec tego interesowane firmy polskie winny przesyłki towarowe przeznaczone do Niemiec kierować na Oświecim i Katowice, a nie na Bogumin.

Odnośnie do zatrzymania przez organy czechosłowackie obcych cystern, idących przez Czecho-Słowację do Polski, czechosłowackie Ministerstwo Kolei stwierdziło, że niewiadomo mu nic o jakichkolwiek trudnościach.

Ładunki dla żeglowca „Lwów“.

Departament Marynarki Handlowej Ministerstwa przemysłu i handlu zawiadamia, że w dniu 15 maja b. r. odpłynie z Gdańska do portów francuskich, hiszpańskich lub portów morza Śródziemnego i z powrotem do Gdańska statek szkolny „Lwów“. Żaglowiec ten (z motorem pomocniczym) o pojemności 3000 tonn, może załadować 1500 m. sz. o wadze maksymalnej 1500 tonn. Posiada klasę Lloydu 100 A. 1 i będzie asekurowany na całą wartość.

Poszukuje się ładunków do powyższych portów, przyczem możnaby nawet zmienić marszrutę w razie gdyby ładunek miał być adresowany gdzieindziej.

Okręt będzie do dyspozycji 3 do 4 miesięcy.

Oferty należy kierować wprost do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Departament Marynarki Handlowej.

Nowa taryfa pocztowa.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów w Warszawie zarządziło od dnia 1 kwietnia 1922 stosowanie następującej taryfy pocztowej:

za paczki do 1 kg. . . .	50 Mk.
do 5 kg.	200 Mk.
do 10 kg.	400 Mk.
do 15 kg.	600 Mk.

za każde 5 kg. o 200 Mk. więcej.

Za skrytki miesięczne dla przesyłek listowych i gazet 400 Mk., dla przesyłek listowych, gazet, listów wartościowych i przekazów 1.500 Mk., dla paczek wyłącznie 2.500 Mk.

Za wniesioną reklamację 25 Mk.

Należytość za pośrednictwo przy cleniu przesyłek listowych 10 Mk., paczek 25 Mk.

Za wyładowanie i przewiezienie paczek amerykańskich do składów w Gdańsku 100 Mk.

Prywatne blankiety telegraficzne.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zezwoliło na druk nadawczych blankietów telegraficznych w nakładach prywatnych firmom i instytucjom dla ich własnego użytku, o ile wniosą podanie i otrzymają z Ministerstwa zezwolenie na druk. Blankiety prywatnego nakładu powinny odpowiadać pod każdym względem blankietom nakładu M. P. i T.

Celem zapobieżenia ewentualnym nadużyciom i nieporozumieniom, zarządziło nadto Ministerstwo, aby prywatne blankiety nadawane dla odróżnienia od wydanych kosztem administracji pocztowej, były bez godła państwowego (orzełka).

Zauważa się, że firmy i instytucje, którym udzielono pozwolenia na druk tych blankietów, nie mogą ich sprzedawać, ani też udzielać innym osobom prywatnym do nadawania telegramów, gdyż blankiety te mogą służyć wyłącznie do telegramów nadawanych przez instytucje i firmy, którym udzielono zezwolenia na druk.

Przyznanie ulgowej opłaty pocztowej dla paczek z podręcznikami szkolnemi.

Wedle rozporządzenia ministerjalnego z dnia 9 lutego 1922 „Monitor Polski“ Nr 70, ustanowiono dla paczek pocztowych, zawierających podręczniki szkolne, ulgową opłatę w wysokości 50% od normalnej taryfy opłat według wagi.

Z powyższej ulgi mogą korzystać wyłącznie firmy nakładowe oraz zakłady naukowe wszystkich typów w stosunku wzajemnym.

Na odnośnych paczkach oraz przynależnych danych adresach pomocniczych umieszczać należy napis: „Podręczniki szkolne“.

Podręczniki szkolne, przesyłane za opłatą dla druków, nie korzystają z żadnej ulgi.

Rozporządzenie niniejsze weszło w życie z dniem 6 marca b. r.

Informacje.

Wystawa w Rydze.

Od dnia 11 do 25 czerwca b. r. odbędzie się w Rydze II. Międzynarodowa Wystawa rolniczo-przemysłowa z uprawnieniami targu wzorów.

Prospekty i bliższe wyjaśnienia otrzymać można w Wydziale Konsularnym Legacji Łotewskiej w Warszawie (ul. Fredry, Hotel Brühlowski).

Wystawa przemysłu budowlanego w Turynie.

W kwietniu i maju b. r. odbędzie się w Turynie wystawa nowoczesnego przemysłu budowlanego.

Wystawa obejmować będzie:

materjały budowlane (wapno, cement, glinki, kamienie naturalne i sztuczne, metale, asfalt itd.),

maszyny i narzędzia budowlane (środki transportowe, betoniarki, elewatory, prasy itd.),

systemy konstrukcji i ich zastosowanie (wykonanie ścian, podłóg, krycia dachów itd.),

drzwi i okna z drzewa, żelaza oraz akcesorja (zamknięcia rozmaitego rodzaju, marmur, flizy, szyby, witraże, parkiety, tapety itd.),

części składowe nowych konstrukcji dla unifikacji systemów budowlanych,

różne instalacje (opał, oświetlenie, windy, aparaty hydrauliczne, sanitarne itd.),

projekty i modele konstrukcji budowli — w szczególności tanich domów mieszkalnych i domów wiejskich,

modele i typy domów kompletnych wraz z urządzeniem i instalacjami, tudzież publikacje i czasopisma perjodyczne (artykuły, pouczenia zawodowe).

Targ w Zagrzebiu.

Polski Konsulat Generalny w Zagrzebiu zawiadomił Izbę, iż w czasie od 3—15 czerwca br. odbędzie się w Zagrzebiu pierwszy „Targ Zagrzebski“, na ogólnie przyjętą dziś modłę jarmarku prób i wzorów.

Nadarza się więc znakomita sposobność wejścia w stosunki z rynkiem jugosłowiańskim i dotarcia przy pomocy udziału w stosunkowo blisko położonym Targu Zagrzebskim do kupców najodleglejszych okolic Serbji, Macedonji, Czarnogóry i Dalmamji, nie mówiąc o Chorwacji, Slawonji, Słowenji i Bośni.

Z całej Europy napływają liczne zgłoszenia o miejsca na wystawie dla eksponatów.

Mimo braku zgłoszeń z Polski zarezerwował Urząd Targu kilkaset metrów kwadratowych przestrzeni dla przemysłu polskiego.

Konsulat w Zagrzebiu zwraca uwagę na konieczność zainteresowania się ze strony polskiej Targiem Zagrzebskim, oraz na korzyści, jakie mogą ominąć przemysł polski w razie zaniedbywania rynku bałkańskiego i oświadcza ze swej strony wszelką gotowość pośrednictwa w celu ułatwienia przemysłowcom polskim wzięcia udziału w Targu Zagrzebskim.

Prospekt wystawy przeglądnąć można w biurze Izby.

Odszkodowania za banknoty opatrzone fałszywymi stemplami czesko-słowackimi.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych donosi, że w myśl rozporządzenia rządu czesko-słowackiego ma być wypłacone właścicielom banknotów Banku austro-węgierskiego, opatrzonych fałszywymi stemplami czesko-słowackimi, odszkodowanie w wysokości 50% nominali tych banknotów.

Rozporządzenie dotyczy banknotów, puszczonych w obieg w obrębie Republiki Czeskosłowackiej, nabytych bona fide, które złożono najdalej do dnia 11 marca 1921 r. w urzędach pocztowych, lub które jeszcze przedtem dostały się w przechowanie urzędowe (np. wskutek konfiskaty).

Od odszkodowania wykluczeni są właściciele banknotów, którzy zostali ukarani za fałszowanie stempli banknotowych, względnie za rozszerzanie banknotów fałszowanych.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych wzywa zatem wszystkich obywateli polskich, poszkodowanych w tej sprawie, do bezzwłocznego zgłoszenia swych pretensyj w Departamencie Konsularnym M. S. Z. (referat pretensyj i odszkodowań), który skieruje je do Konsulatu R. P. w Pradze, celem dalszego urzędowania.

Zwrot pożyczek przymusowych, pobranych przez Rząd węgierski przy ostemplowaniu banknotów b. austr. węg. banku.

Ministerstwo Spraw zagranicznych donosi, że Rząd węgierski zobowiązał się zwrócić między 16 marca a 15 kwietnia b. r. wstrzymane swego czasu przy ostemplowaniu banknotów b. austr.-węg. banku 50% tytułem węgierskiej pożyczki przymusowej, o ile:

1) zainteresowana osoba przedłoży urzędowe świadectwo ubóstwa, oraz

2) osoba ta posiada jeden lub kilka wydanych przy ściągnięciu wspomnianej pożyczki zaświadczeń kasowych (penztari elismerveny), opiewających pojedynczo lub razem wziąwszy na sumę nie przekraczającą 1000 kor.

Zaświadczenia kasowe te, które zawierają imię i nazwisko wpłacającego oraz jego adres, muszą być przedłożone w oryginale.

Wobec krótkiego terminu (15 kwietnia b. r.) celem uniknięcia zwłoki, należy odnośne podania kierować wprost do poselstwa R. P. w Budapeszcie, adres: Zita Kiralynaut 2.

Ustawa przemysłowa na Węgrzech.

W ostatnich dniach stycznia, Rząd węgierski przedłożył Zgromadzeniu Narodowemu projekt nowej ustawy przemysłowej na miejsce oraz w uzupełnieniu dotychczasowej z r. 1884. Projekt ten zrywa z dotychczasową zasadą wolności przemysłowej i uzależnia wykonanie rzemiosła od posiadania kwalifikacji. Liczba rzemieślników na Węgrzech wynosi około 300.000.

Wywóz nierogacizny z Węgier.

Od pewnego czasu toczą się na Węgrzech bardzo ożywione pertraktacje partji małorolnych

z Rządem, w sprawie zniesienia zakazu wywozu nierogacizny; obecnie bowiem tylko jedyny zakład tuczenia wNagyteteny, w którym Rząd jest zainteresowany, może eksportować nierogaciznę — okoliczność, która stanowi przedmiot ciągłych interpelacyj i polemik w prasie. Producenci domagają się możności eksportu. Rząd zdaje się przychylnie odnosić do tych żądań, pomimo pewności, że ceny tłuszczu w kraju natychmiast się na ten wypadek podniosą.

Wystawa międzynarodowa w Rio de Janeiro.

We wrześniu b. r. ma odbyć się wielka wystawa międzynarodowa w Rio de Janeiro, która niewątpliwie zwróci uwagę polskich sfer przemysłowych zainteresowanych w eksporcie wyrobów polskich zagranicę.

Rynek brazylijski o ludności z górą 20 milj., posiadający w bardzo nieznacznym stopniu własną produkcję i to w bardzo lichym gatunku, przy bardzo licznej kolonji polskiej w Paranie, znakomicie nadaje się do pozyskania dla zbytu nadmiaru polskiej produkcji.

Dzięki niskiej walucie i nierównie lepszej jakości, towary polskie mogą znakomicie konkurować z towarami eksportowanymi przez Niemcy, dla których cała Ameryka, a zwłaszcza Brazylja tworzyły i tworzą jeden z najkorzystniejszych rynków.

Pozatem Rio de Janeiro jest bramą do Argentyny i Uruguayu, skąd już obecnie nadchodzą liczne zapytania o towary polskie.

Z pomiędzy artykułów, które mogą liczyć na masowy niezawodny zbyt na rynku brazylijskim, wymienić należy przedewszystkiem: drzewo budulcowe, deski i kantówki sosnowe, parkiety, meble gięte i inne luksusowe, wyroby nożownicze, platery, produkta ropne, chemikalja, soda, wyroby apteczne i kosmetyczne, pasty i kremy, cement, porcelana, fajanse (zastawy stołowe i ozdobne, porcelana) luksusowe wyroby szklane, wyroby szczotkarskie, przybory kancelaryjne, papier, ołówki, przybory toaletowe, „articles de Varsovie" (zwłaszcza galanterja skórzana), zabawki, tkaniny, wzory ludowe, kilimy, dywany, płótna, chustki, materjały wełniane na ubrania męskie, z materji damskich lekkie tkaniny półwełniane i bawełniane, wyroby cukrownicze, wódki i likiery, chmiel, naczynia emaljowane, narzędzia rolnicze i ogrodnicze (pługi jedno- i dwuskibowe, łopaty, szpadle, sieczkarnie ręczne), gwoździe, okucia do drzwi i okien i t. d., narzędzia rzemieślnicze, zwłaszcza stolarskie i bednarskie, ćwieki i kołki do obuwia (osikowe) i t. d.

Zorganizowaniem i urządzeniem polskiego pawilonu na wystawie brazylijskiej zajęły się „Polskie Wystawy Ruchome", Ska z ogr. odp., adres tymczasowy Warszawa, Elektoralna 2 pok. 275 tel. 412—73, gdzie zainteresowani zasięgnąć mogą informacyj.

Bliższe szczegóły udzielane są również podczas Targu Poznańskiego w Pawilonie własnym „Polskich Wystaw Ruchomych", plac Prez. Drwęskiego, sala IV.

Liczny udział polskich sfer przemysłowych w organizowanej wystawie w Rio de Janeiro jest niezmiernie pożądany, gdyż ma to być pierwszy planowy krok na międzynarodwej arenie handlowo-przemysłowej. Ze względu na to, że udział w powyższej wystawie prawie że zgóry zapewnia wyrobom polskim powodzenie, winien być bezwzględnie przez przemysł polski należycie wyzyskany.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

Spółka akcyjna dla międzynarodowego transportu Schenker i Ska we Lwowie — Oddział w Krakowie.

Bank Kredytowy w Warszawie Towarzystwo akcyjne — Oddział w Zakopanem.

„Wytwórnia konfekcji męskiej i dziecinnej" spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Zoria" Składnica Apteczna, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Papier" spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie.

Dom handlowy Górski, Nowotny i Spółka, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Calderara - Bankmann" spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Restauracja Przystań" spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Franciszek Dziwlik, spółka z ogr. odp. fabryka szczotek i pendzli w Krakowie.

„Pierwsza Małopolska fabryka zwierciadeł i szlifiernia szkła" spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Fussmann i Spółka", spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Polska farbiarnia i pralnia chemiczna „Świt" spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Jakób Spunar, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Towarzystwo Obrotów Towarowych" spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Autopneu" spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Towarzystwo dla budowli przemysłowych Schleyen i Ska, spółka z ogr. odp. w Krakowie, ul. Andrzeja Potockiego 3.

„Olea" naftowa spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Fabryka stolarska i Zakłady przemysłowe" spółka z ogr. odp. w Mielcu.

Spółka transportowo - handlowa „Ruch", spółka z ogr. odp. w Szczurowie.

„Komendzińska i Spółka", fabryka kilimów i haftów zakopiańskich, spółka z ogr. odp. w Zakopanem.

Drukarnia powszechna Abrahama Lehrhafta

i Pinkasa Weintrauba w Krakowie. Dz. XXII. ul. Lwowska 27.

Bracia Liban i Ska w Krakowie, przedsiębiorstwo budowlane, żelazno-betonowe, fabryczny wyrób betonów i handel materjałami budowlanymi w Krakowie.

Biuro artykułów reklamowych „Herkus“ Rendelstein i Ska w Krakowie, ul. Krakowska 7.

Lejzor Hartmann, handel bydła w Bobowej.

Karol Zięba, wyszynk trunków i kram mieszany w Brzanie górnej, pow. Grybów.

Jakób Kruczek, wyszynk trunków w Cieniawie, pow. Grybów.

Józef Lehner, handel końmi w Cieniawie.

Kazimierz Kiełbasa, wyszynk trunków w Ciężkowicach pow. Grybów.

Mojżesz Sanderer, wyszynk trunków w Czarnej pow. Grybów.

Gerschon Götz i Chana Götz, handel mebli i desek w Grybowie.

Jochweta Herbach, handel mąką i spirytusem w Grybowie.

Izrael Izak Trześniower, handel bydłem i cielętami oraz wyrąb mięsa w Grybowie.

Mojżesz Schmidt recte Bodner, handel drożdży w Grybowie.

Rachela Silber, kram towarów bławatnych, w Grybowie.

Wolf Guttmann, handel bydła i koni w Jankowej, pow. Grybów.

Wojciech Klimek, sprzedaż trunków w Jastrzębi, pow. Grybów.

Ch. Rosenbach, przemysł i handel drzewny w Kamionce wielkiej, pow. Grybów.

Stanisław Ruszkowicz, wyszynk trunków w Królowej polskiej, pow. Grybów.

Rozalja Schnür, kram towarów korzennych w Limanowej.

Sender Spira, handel ryb, jaj i jarzyn w Limanowej.

Meilech Bindinger, wyszynk piwa i innych trunków w Starej wsi ad Limanowa.

Jan Małecki, wyszynk trunków w Starej wsi. Strzylawce.

Jonas Zimmermann, handel końmi w Starej wsi, pow. Grybów.

Salomon Zimmermann, handel bydłem w Starej wsi, pow. Grybów.

Aniela Maciejowska, wysz. trunków w Stróżach wyżnich.

Uscher Gottlieb, handel towarów mieszanych i handel bydłem w Wojnarowej, pow. Grybów.

Gozela Hirsch, wyszynk trunków i handel towarów mieszanych w Zborowicach, powiat Grybów.

Spółdzielnia harcerska z udziałową odpowiedzialnością w Krakowie.

Spółka wydawniczo-handlowa „Lud Katolicki“ w Krakowie, spółdzielnia z ograniczoną odp. w Krakowie.

Biuro sprzedaży polskich eksportowych firm jajczarskich, spółdzielnia z odpow. udziałami w Krakowie.

Składnica Kółek Rolniczych w Czarnym Dunajcu, stowarzyszenie spółdzielcze z ogr. odpow.

Składnica Kółek Rolniczych w Dąbrowie koło Tarnowa, stow. spółdzielcze z ogr. odp.

Spółka mleczarska w Gierałtowicach, powiat Oświęcim, spółdzielnia z ogr. odp.

Składnica Kółek Rolniczych w Limanowej, stowarzysznie spółdzielcze z ogr. odp.

Spółdzielcze Towarzystwo budowy domów dla uchodźców Śląska Cieszyńskiego zarejestrowane z ogr. odp. w Oświęcimiu.

Chrześcijańska Spółdzielnia krawców, krawczyń i pokrewnych zawodów w Nowym Sączu, stowarzyszenie zarejestr. z ogr. odp.

Zmiany przeprowadzono w rejestrze handlowym:

Towarzystwo akc. zakładów hutniczych i górniczych, przedtem Dr Lowitsch i Ska w Trzebini (zmiana w zarządzie).

Biuro techniczno-przemysłowo-handlowe inż. Tadeusz Gliński i Ska, spółka z ogr. odp. w Krakowie (zawiadowca Kajetan Stanisław Łabuziński ustąpił).

Biuro inżynierskie „Chemotechnika“, spółka techniczno-handlowa z ogr. odp. w Krakowie (zmiana w zarządzie i kontraktu spółki).

Dom handlowy Dr Dzikowski i Ska, spółka z ogr. odp. w Krakowie (zarządzono likwidację).

Bernard Liban i Ska (zmiana w Zarządzie).

Chrześcijańskie Towarzystwo oszczędności i pożyczek w Krakowie, plac Marjacki 2, stowarzyszenie zar. z ogr. odp. (zmiany w zarządzie).

„Kosa“ spółka rolniczo-handlowa, stow. zar. z ogr. por. w Limanowej (zmiany w zarządzie).

Wykreślono firmy:

B. Gabryelska w Krakowie, sprzedaż fortepianów.

Inż. Piotr Król i Mieczysław Fryling, przedsiębiorstwo elektrotechniczne w Krakowie.

Inż. Fr. Skowron i Ska, przedsiębiorstwo przemysłowo-budowlane w Krakowie.

Hugo Marle i Ska, spółka z ogr. odp. w likwidacji w Krakowie.

Krakowska Spółka naftowa „Sękowa“, sp. z ogr. odp. w Krakowie.

Małopolskie fabryki szkła, spółka z ogr. odp. w Szczakowej.

Rapp i Albert, oddział filjalny zakładu głównego we Lwowie, w Krakowie.

Bracia Mikulscy, fabryka witraży i trawiarnia, przedsiębiorstwo malarsko-dekoracyjne, lakiernicze i szklarskie w Krakowie.

Towarzystwo szewców w Myślenicach, stow. zar. z ogr. odp.

Zakład dla przemysłu i kredytu w Nowym Sączu, stow. zar. z ogr. odp.

Konsum gospodnio-szynkarski w Nowym Sączu.

Towarzystwo zaliczkowe w Ciężkowicach, stow. zar. z ogr. por.

Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie